

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد سمنان

فرم پیشنهاد تحقیق پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان تحقیق به فارسی:

بررسی روش های نوین اصلاحی و اجرای مجازات ها به منظور کاهش تکرار جرم و کاهش جمعیت
کیفری در زندان ها

عنوان تحقیق به انگلیسی:

Examining modern correctional methods and the implementation of punishments to reduce
recidivism and the incarcerated population in prisons.

نام دانشجو:

دانشکده:

نام خانوادگی دانشجو:

گروه تخصصی: حقوق جزا

رشته تحصیلی:

شماره دانشجویی:

نیمسال ورود به مقطع جاری:

نیمسال شروع به تحصیل:

نام و نام خانوادگی استاد راهنما:

نام و نام خانوادگی استاد مشاور:

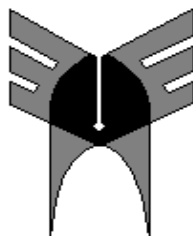
تاریخ تصویب در شورای تخصصی گروه: ۱۳۹ / /

تأیید مدیر گروه:

تأیید رئیس اداره پژوهشی دانشکده:

تأیید رئیس دانشکده:

باسمه تعالی

۱- اطلاعات مربوط به دانشجو:

نام خانوادگی:	شماره دانشجویی:
رشته تحصیلی:	گرایش: مقطع: دانشکده: دوره:
نشانی پستی:	تاریخ و سال ورود:
تلفن ثابت :	تلفن همراه:

۲- اطلاعات مربوط به استاد راهنما:

نام خانوادگی:	تخصص اصلی:
آخرین مدرک تحصیلی دانشگاهی:	تخصص جنبی:
سمت:	رتبه دانشگاهی:
مدعو ☐ نیمه وقت ☐ تمام وقت ☐	سنوات تدریس کارشناسی ارشد/دکتر:
نحوه همکاری:	نشانی:

تعداد پایان نامه های کارشناسی ارشد راهنمایی شده:
دانشگاه آزاد اسلامی: سایر دانشگاهها:
نام پایان نامه کارشناسی ارشد راهنمایی شده در یک سال گذشته:
دانشگاه آزاد اسلامی:
سایر دانشگاهها:

تعداد پایان نامه های کارشناسی ارشد در دست راهنمایی:
دانشگاه آزاد اسلامی: سایر دانشگاهها:
نام پایان نامه های کارشناسی ارشد در دست راهنمایی:
دانشگاه آزاد اسلامی :

سایر دانشگاهها:

تعداد رساله‌های راهنمایی شده دکترا در یک سال گذشته:

دانشگاه آزاد اسلامی: سایر دانشگاهها:

نام رساله‌های راهنمایی شده دکترا:

دانشگاه آزاد اسلامی:

سایر دانشگاهها:

تعداد رساله‌های دکترا در دست راهنمایی:

دانشگاه آزاد اسلامی: سایر دانشگاهها:

نام رساله‌های دکترا در دست راهنمایی:

دانشگاه آزاد اسلامی:

۳- اطلاعات مربوط به استاد مشاور

نام:

نام خانوادگی: تخصص اصلی:

رتبه دانشگاهی یا درجه تحصیلی: شغل: محل خدمت:

تعداد پایان نامه‌ها و رساله‌های راهنمایی شده کارشناسی ارشد/دکترا:

تعداد پایان نامه‌ها و رساله‌های در دست راهنمایی کارشناسی ارشد/دکترا:

نام:

نام خانوادگی:

تخصص اصلی:

رتبه دانشگاهی یا درجه تحصیلی: شغل:

محل خدمت:

تعداد پایان نامه‌ها و رساله‌های راهنمایی شده کارشناسی ارشد/دکترا:

تعداد پایان نامه‌ها و رساله‌های در دست راهنمایی کارشناسی ارشد/دکترا:

۴- اطلاعات مربوط به پایان نامه:

الف: عنوان پایان نامه:

بررسی رویکردهای جدید اصلاح درمانی و اجرای مجازات ها در راستای کاهش تکرار جرم و جمعیت کیفری

زندان ها

فارسی ☐ غیر فارسی ☐

ب- نوع تحقیق از نظر هدف: بنیادی ☐ نظری ☐ کاربردی ☐ عملی ☐

ج - تعداد واحد پایان نامه:

۵- بیان مسأله (تشریح ابعاد، حدود مسأله، معرفی دقیق مسأله، بیان جنبه‌های مجهول و مبهم و منظور تحقیق)

اجرای عدالت کیفری یکی از مسائل مورد توجه بشر از آغاز تاریخ بوده است و حقوق کیفری در طول زمان با دیدگاه‌ها و واکنش‌های مختلف روبه‌رو شده است. در هر دوره‌ای از تاریخ، مفاهیم جرم و مجازات دستخوش تغییرات بنیادین شده است و این تغییرات تحت تأثیر مبانی مجازات‌ها قرار گرفته‌اند. حامیان عدالت که در هر زمان به تحمیل شدیدترین مجازات‌ها بر مجرمان معتقد بودند، در بسیاری از موارد ظلم‌های بزرگی را به این افراد و آسیب‌دیدگان اجتماعی وارد کرده‌اند. اما در مقابل، اندیشمندان آزاداندیشی بوده‌اند که نتوانسته‌اند ظلم‌ها را تحمل کنند و به دنبال راه‌حل‌های انسانی‌تری برای این مسئله بوده‌اند. فردی کردن مجازات‌ها، که در این تحقیق به تبیین آن پرداخته‌ایم، ابتدا در دیدگاه‌های این آزاداندیشان تبلور یافت و در طول تاریخ حقوق کیفری تکامل یافته است. این ایده در اواخر قرن نوزدهم و قرن بیستم به تکامل خود ادامه داده و امروزه در حال شکوفایی است. اصلاح و بازپروری مجرمان و برخورد انسانی با آنان، ابتدا توسط افرادی چون افلاطون مطرح شد (رایبسون و همکاران، ۲۰۲۰) و در میان طرفداران کلیسا نیز از این اندیشه حمایت شد که باعث تحول اساسی در نگرش به مجرمان شد و در طول زمان مفاهیم جرم و مجازات تغییرات عمده‌ای به خود دید. در گذشته مجازات‌ها به شکل‌های وحشیانه‌ای

۱- تحقیق بنیادی: پژوهشی است که به کشف ماهیت اشیا، پدیده‌ها و روابط بین متغیرها، اصول، قوانین و ساختار یا آزمایش تئوریا و نظریه‌ها می‌پردازد و به توسعه مرزهای دانش رشته علمی کمک می‌نماید.

۲- تحقیق نظری: نوعی پژوهش بنیادی است و از روش‌های استدلال و تحلیل عقلانی استفاده می‌کند و بر پایه مطالعات کتابخانه‌ای انجام می‌شود.

۳- تحقیق کاربردی: پژوهشی است که با استفاده از نتایج تحقیقات بنیادی به منظور بهبود و به کمال رساندن رفتارها، روش‌ها، ابزارها، وسایل، تولیدات، ساختارها و الگوهای مورد استفاده جوامع انسانی می‌شود.

۴- تحقیق عملی: پژوهشی است که با استفاده از نتایج تحقیقات بنیادی و با هدف رفع مسائل و مشکلات جوامع انسانی انجام می‌شود.

اجرا می‌شد، ولی با گذشت زمان وضعیت بهتر شد و مجرمان از شرایط دشوار و وحشتناک خارج شدند. جرم که روزگاری به هر عمل مخالف برنامه‌های حاکمیت اطلاق می‌شد، اکنون از نظر مفهوم و مصداق تحول یافته است. در گذشته، تلاش‌ها برای افزایش دامنه جرایم و وضع مجازات‌های سنگین برای مجرمان بیشتر بود، اما با گذشت زمان و تحول در حقوق کیفری، امروزه تلاش می‌شود که قوانین جرم‌زدایی شوند و ویژگی‌های تهریبی مجازات‌ها کاهش یابد. فردی کردن مجازات‌ها که موضوع این تحقیق است، ابتدا در مکتب نئوکلاسیک حقوق جزا تحت عنوان مسئولیت نقصان‌یافته مطرح شد که هدف آن توجه به میزان مسئولیت مجرمان در تعیین مجازات‌ها بود و به قاضی این اختیار داده می‌شد که مجازات‌ها را تا حدی کاهش دهد تا با مسئولیت مجرمان متوازن باشد. سپس این ایده در مکتب تحقیقی تحت عنوان فردی کردن مجازات‌ها پذیرفته شد که در این مکتب، مجرم به دلیل تأثیرات ارثی و اجتماعی فاقد اختیار در ارتکاب جرم است و تدابیر قضائی علیه او به دلیل حمایت از جامعه است. در این مکتب، هدف اصلی شناسایی مجرمان و اتخاذ تدابیر پیشگیرانه، تربیتی و درمانی برای آنان و دفاع از جامعه بود که باعث ورود نهادهایی مانند اقدامات تامینی، تعلیق مجازات‌ها و آزادی مشروط به حقوق کیفری شد (خان‌محمدی، ۱۳۹۷). در مکتب دفاع اجتماعی، فردی کردن مجازات‌ها توسط گراماتیکا و مارک آنسل به شکلی جدی مطرح شد که هدف آن اصلاح، درمان و بازاجتماعی کردن مجرمان برای کاهش جرایم و جلوگیری از تکرار آن‌ها بود. هرچند گراماتیکا ابتدا رویکرد افراطی داشت، اما با ظهور مارک آنسل و دیدگاه‌های اصلاح‌طلبانه‌اش، مبنای جدیدی برای حقوق کیفری و قوانین کشورهای مختلف فراهم آمد که انقلاب بزرگی در این حوزه به وجود آورد. این انقلاب موجب تحولی در مفاهیم مجازات، تعلیق مجازات‌ها، آزادی مشروط و شکل‌گیری نهادهای جدید مانند دادرسی ویژه اطفال شد که امروزه به شکلی پیشرفته‌تر و مدرن‌تر در حال فعالیت هستند. این نهادها علاوه بر توجه به شخصیت مجرمان و تشکیل پرونده‌های شخصیت برای آن‌ها، نهادهایی مانند پیشگیری از جرم، کیفرزدایی و حبس‌زدایی را به‌منظور رسیدن به یک جامعه سالم و ایده‌آل پیشنهاد می‌دهند. موضوع فردی کردن مجازات‌ها در این تحقیق به این معناست که پس از آنکه قانون‌گذار عملی را جرم شناخت و برای آن مجازات تعیین کرد، با افرادی که به دلایل مختلف نتوانسته‌اند خود را با قانون تطبیق دهند و مرتکب جرم شده‌اند، باید چه برخوردی صورت گیرد؟ آیا باید با تطبیق قانون، مجرم را به مجازات محکم کرد؟ یا باید پس از تحمل مجازات و ارتکاب مجدد جرم، مجازات شدیدتری برای او تعیین شود؟ این تحقیق در پی یافتن پاسخ‌های مناسب به این سوالات است و بهترین تدبیر برای برخورد با مجرمان را بررسی می‌کند. فردی کردن مجازات‌ها یعنی شناسایی شخصیت واقعی مجرمان توسط قاضی کیفری و اتخاذ تدابیر مناسب برای اصلاح و بازپروری آن‌ها و بازگشتشان به جامعه و خانواده. این هدف تنها با شناخت دقیق شخصیت مجرم ممکن است که قاضی از طریق تشکیل پرونده شخصیت در کنار پرونده

کیفری و مشاوره با کارشناسان مختلف به آن دست پیدا می‌کند. پرونده شخصیت شامل اطلاعات کاملی از تاریخچه فردی، خانوادگی و نظریات کارشناسان پزشکی، روانشناسی و مددکاری اجتماعی است. قاضی با استفاده از این اطلاعات و شناختی که از شخصیت مجرم به دست می‌آورد، عوامل مختلف در شکل‌گیری جرم را بررسی کرده و با توجه به انگیزه‌های جرم و تفاوت‌های فردی، بهترین تدبیر را برای مجرم اتخاذ می‌کند. این فرآیند مشابه تجویز دارو توسط پزشک است که با تشخیص صحیح بیماری، درمان مناسب را تجویز می‌کند تا فرد بهبودی یابد. اصلاح و درمان مجرم نیازمند شناخت دقیق شخصیت او است، تا تصمیمات مناسب اتخاذ شود و در غیر این صورت ممکن است تصمیمات نادرست نتایج معکوس داشته باشد و در بسیاری از موارد، تصمیمات نادرست قضات موجب تقویت عقده‌های حقارت و انتقام‌جویی در مجرمان می‌شود. بسیاری از مجازات‌ها امروزه کارکرد خود را در مبارزه با جرایم و تکرار جرم از دست داده‌اند. پس از شکست مجازات‌ها، به ویژه مجازات‌های بدنی، واکنش‌های اجتماعی بیشتر به حبس محدود شد. با گذشت زمان، ابزار حبس کارایی خود را از دست داد و آثار منفی آن نمایان شد. از حدود سال ۱۹۵۰، استفاده از جایگزین‌های حبس مورد توجه قرار گرفت و شیوه‌های مدرن مانند تعویق تعقیب، میانجی‌گری، تعلیق مراقبتی، کار عام‌المنفعه و نظارت الکترونیکی مطرح شد. این شیوه‌ها در کشورهای مختلف به‌منظور کاهش جرایم و جلوگیری از تکرار آن‌ها مورد استفاده قرار گرفت. در کشور ما نیز، بعد از انقلاب، سیاست تشدید مجازات و جرم‌آفرینی مورد توجه قرار گرفت، اما ناکارآمدی این شیوه‌ها به‌زودی آشکار شد. در سال‌های اخیر، اصلاح مجرمان و پیشگیری از جرم، کیفرزدایی و حبس‌زدایی در سیاست‌های کلی کشور قرار گرفته است و تصویب قوانین مانند قانون مجازات‌های اجتماعی و لایحه جرم‌زدایی نشان‌دهنده این تغییرات است. به نظر من، ما از قوانینی که سال‌ها در اختیار داشتیم، استفاده نکرده‌ایم و مشکلات فعلی کشور بیشتر ریشه در فقر، بی‌عدالتی و رانت‌خواری دارد که تاکنون از آن غافل بوده‌ایم. تا زمانی که این مسائل به صورت ریشه‌ای حل نشوند، تصویب قوانین جدید تأثیرگذار نخواهد بود. بنابراین، بررسی رویکردهای جدید اصلاحی و اجرای مجازات‌ها در راستای کاهش تکرار جرم و جمعیت کیفری زندان‌ها اهمیت بسیاری دارد.

۶- اهمیت و ضرورت تحقیق (شامل اختلاف نظرها و خلاءهای تحقیقاتی موجود، میزان نیاز به موضوع، فواید احتمالی نظری و عملی آن و همچنین مواد، روش‌ها یا فرآیند تحقیقی احتمالا جدیدی که در این تحقیق مورد استفاده قرار می‌گیرد)

تحقیقات گسترده‌ای در زمینه فردی کردن مجازات‌ها از حدود یک قرن پیش در کشورهای مختلف آغاز شده است. این تحولات به‌ویژه نتیجه تغییرات انقلابی است که با مارک آنسل در دکترین و قوانین حقوق کیفری آغاز شد. از آن زمان، مطالعات و تحقیقات آماری زیادی در خصوص کارکردهای ابزارهای مدرن حقوق کیفری و تأثیر آنها در کاهش جرایم و تکرار جرم صورت گرفته است. متأسفانه این موضوع در کشور ما تا دهه‌های اخیر هیچ‌گاه مطرح نشده و حتی قانون حداقل اقدامات تأمینی که در سال ۱۳۳۹ بر اساس قوانین فرانسه تصویب شد، متروکه باقی ماند. علاوه بر این، نظام دادرسی اطفال نیز به‌طور جدی مورد توجه قرار نگرفت. امکان انجام تحقیقات آماری در زمینه مسائل کیفری و آسیب‌های اجتماعی در کشور ما وجود ندارد و اگر گاهی آماری ارائه شود، اغلب قابل اعتماد نیست. مفهوم واقعی فردی کردن مجازات‌ها هیچ‌گاه در قوانین و آیین دادرسی ما به‌طور رسمی مطرح نشده است و تحقیقات در این زمینه بسیار محدود بوده است. تنها چند تبصره و ماده در آیین‌نامه امور زندان‌ها اشاره‌هایی به این موضوع داشته‌اند که اغلب نمی‌توانند مفهومی دقیق از فردی کردن مجازات‌ها ارائه دهند. همچنین، برخی پایان‌نامه‌ها و کتاب‌ها به موضوع اصلاح امور زندان‌ها پرداخته‌اند، اما این موضوع به‌طور جامع مورد بحث قرار نگرفته است. بنابراین، بررسی رویکردهای جدید اصلاحی و اجرای مجازات‌ها در راستای کاهش تکرار جرم و کاهش جمعیت کیفری زندان‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

۷- مبانی نظری و پیشینه تحقیق (نظریات علمی موجود درباره موضوع تحقیق، بیان مختصر سابقه تحقیقات تحلیلی، عددی،

آزمایشگاهی انجام شده درباره موضوع تحقیق شامل اهداف، مواد و روش‌ها و نتایج به دست آمده در داخل و خارج کشور)

مرادی آزانی (۱۳۹۸) در مطالعه‌ای تحت عنوان «شکل‌گیری و پیامدهای تعویق صدور حکم مندرج در قانون مجازات اسلامی» بیان می‌کند که تعویق صدور حکم برای نخستین بار در تاریخ قانون گذاری ایران، در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ پیش‌بینی شده و از نوآوری‌های این قانون به شمار می‌آید. فلسفه این تأسیس حقوقی که بر مبنای نظریه بر چسب زنی شکل گرفته این است که دادگاه در پاره‌ای از جرایم خرد (تعزیر درجه شش تا هشت) در صورت وجود شرایط قانونی، بتواند با معافیت مرتکب جرم از کیفر، از انگ و برچسب مجرمیت به وی، جلوگیری نماید. این فلسفه، نقطه مقابل تعلیق مجازات می‌باشد که در آن مرتکب در دادنامه محکوم به مجازات گردیده و سپس با فراهم بودن شرایط، مجازات مقرر درباره وی اجرا نمی‌شود. در تعویق صدور حکم، دادگاه در صورت فراهم بودن شرایط قانونی اجازه دارد که اگر صدور حکم محکومیت برای مرتکب مصلحت و موقعیت نداشته باشد، ابتدا صدور حکم محکومیت را به عقب انداخته و سپس مرتکب جرم را از مجازات مقرر قانونی معاف نماید. تعویق صدور حکم بر

مبنای اصل فردی کردن قضایی مجازات ها بنا گردیده و به وسیله ی آن دادگاه این فرصت را به بزهکار می دهد تا در مدت تعویق، خود را با قواعد اجتماعی سازگار کرده و از ارتکاب مجدد افعال مجرمانه خود داری نماید.

شاه پور جانی و همکاران (۱۳۹۷)، در مطالعه‌ای تحت عنوان « ماهیت آثار فردی کردن مجازات از دیدگاه حقوق ایران و فقه اسلامی» بیان می‌کند که فردی کردن مجازات ها که ما در این پژوهش به دنبال تبیین و بررسی آن از زوایای مختلف هستیم؛ یکی از ابزارهای اجرای عدالت کیفری است که در قرون اخیر توجه عدالت خواهان را به خود مشغول کرده است. پدیده ای است که مجازات در طول حیات تکاملی خود به آن رسیده است و هدفی را دنبال می کند که آزادی خواهان، در مقابل ظلم و خفت ها، بی حد و حصری که به مجرمان روا داشته می شد؛ در پاسخ به ندای خود آن را دنبال می کرده اند. فردی کردن مجازات ها یعنی؛ اتخاذ تدبیر کیفری مناسب با شخصیت واقعی مجرم که لازمه آن شناخت شخصیت واقعی مرتکب جرم از طرف قاضی کیفری می باشد و این شناخت حاصل نمی شود جز با تشکیل پرونده شخصیت که قاضی کیفری آن را همراه با پرونده کیفری تشکیل می دهد. پرونده کیفری به توصیف کیفیت و نحوه عمل مجرمانه می پردازد و پرونده شخصیت، حاوی اطلاعات کاملی از خصوصیات بدنی و روانی و زیست شناسی و اجتماعی بزهکار می باشد. شناخت دقیق شخصیت بزهکار که قاضی با تشکیل پرونده شخصیت و اخذ نظریات کارشناسی متخصصان علوم مختلف و لحاظ آن در پرونده شخصیت به آن دست پیدا می کند به وی کمک می کند تا با شناخت عوامل مختلف تاثیر گذار در پدیده مجرمانه و تعیین سهم هریک از این عوامل و میزان سهم اراده آزاد مرتکب و انگیزه های ارتکاب جرم، بهترین تدبیر را در برخورد با مجرم اتخاذ نماید؛ به طوری که بتواند باعث اصلاح و بازپروری مجرم شده و او را به آغوش جامعه و خانواده بازگرداند.

خان محمدی (۱۳۹۷)، در مطالعه‌ای تحت عنوان « جایگاه توبه در فردی کردن مجازات های تعزیری» بیان می‌کند که منظور از اصل فردی کردن مجازات ها این است که حاکم بتواند با رعایت اوضاع و احوال فردی، اجتماعی، جسمی و روانی مجرم، برای مجرمین متعددی که مرتکب جرم یکسان شده اند مجازات های مختلفی معین نماید. این اصل در منابع فقه امامیه در تعزیرات مورد قبول واقع شده است. ابزار اصلی فردی کردن در فقه امامیه، نهاد توبه می باشد البته در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ نهادهای دیگری نظیر تعلیق تعقیب و مجازات، کیفیات مخففه و مشدده و مواردی نظیر آن وجود دارد که از نشانه های فردی کردن مجازات ها می باشد. توبه یکی از جهات سقوط مجازات های عمومی است لذا اگر مجرم قبل از صدور حکم قطعی توبه نماید در مورد تعزیرات با توجه به نظر فقهای امامیه توبه مجرم باعث سقوط مجازات وی می شود و قانونگذار نیز برای نخستین بار در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ در جرایم تعزیری درجه شش، هفت و هشت توبه را از عوامل مسقط مجازات برشمرده است. ضمن اینکه در سایر جرایم مستوجب تعزیر (درجه یک تا پنج) دادگاه مختار است تا براساس کیفیات مخففه قضایی، مجازات مرتکب را تخفیف دهد. قانونگذار در سال ۱۳۹۲ با نظام مند کردن مقررات توبه و نیز قرار دادن تعزیرات در شمول مجازات هایی که توبه در آنها موثر است، گامی مهم و قابل توجه در راستای تحقق اصل فردی کردن

مجازات ها و رویکرد اصلاح مجرمین برداشته است. این مقاله از نوع نظری می باشد و از روش تحلیلی، توصیفی و مقایسه قوانین و نظر فقهاء استفاده شده است.

کیانپوربرجویی راکی (۱۳۹۶)، در مطالعه‌ای تحت عنوان « بررسی تکالیف و اختیارات قاضی در فردی کردن تعزیرات در سیاست کیفری ایران» بیان می‌کنند که این پژوهش با هدف بررسی تکالیف و اختیارات قاضی در فردی کردن تعزیرات در سیاست کیفری ایران بود. اصل فردیکردن مجازات ها به عنوان یکی از اصول مترقی حاکم بر مجازات ها که استثنایی سهل و ممتنع بر اصل قانونی بودن مجازات ها وارد نموده است به معنی اعمال و اجرای مجازات متناسب با شخصیت و ویژگی های جسمی، روانی و اجتماعیفرد مجرم است که به اعتبار ماهیت جرم ارتكابی و یا خصوصیات مجنی علیه ازطرف مقنن پیش بینی شده است و از سویقوای قضاییه و مجریه به منصفه ظهور رسیده است و ممکن است حسب مورد منجر به تشدید تخفیف یا تعلیق و... مجازاتشود. به نظر می رسد اولین برداشت از معنای حقیقی اصل فردی کردن مجازات ها ایجاب می کند نقش اساسی در فردیکردن کیفرها را به عهده قاضی جزایی یعنی شخصیتی وارسته، عالم و عدالت خواه نهاده تا در صورت لزوم مجرم را ازکیفیات مخففه بهره مند نماید و در صورت اختیارات وسیع را داد رسان در اجرای اصل فردی کردن مجازات ها توالی فاسدمتعدده ای ایجاد می کند که نمی توان به سرعت از ضایعات آن در نظام کیفری کاست زیرا احکام کیفری قبل از آن کهمبتنی بر استدلال و مستند به اصول و مبانی حقوقی باشد بر اساس سلیقه های شخصی علاقه های فردی و تفسیر هایخصوصی مبتنی می شود با این همه شایسته نیست مضرات احتمالی این امر مانع افزایش اختیارات قضات شود چه این کهاولین فایده افزایش دامنه اختیارات قضایی زمانی بر ما محول می شود که در شیوه اجرایی فردی کردن مجازات مشاهدیمی شود مقامات اجرایی هنگام می توانند مجرم را مثلاً از آزادی مشروط مستفید کنندکه حسب مورد از نظر قضات بهره‌مند شوند.

دهداری (۱۳۹۵)، در مطالعه‌ای تحت عنوان « فردی کردن مجازات ها و آثار آن در حقوق کیفری ایران، کنگره بین المللی جامع حقوق ایران» بیان می‌کند که فردی کردن مجازات ها، یکی از ابزارهای اجرای عدالت کیفری است که در قرون اخیر توجه عدالت خواهان را به خود مشغول کرده است. پدیده ای است که مجازات در طول حیات تکاملی خود به آن رسیده است و هدفی را دنبال می کند که آزادی خواهان، در مقابل ظلم و خفت های، بی حد و حصری که به مجرم روا داشته می شد؛ در پاسخ به ندای خود آن را دنبال می کرده اند. فردی کردن مجازات ها یعنی؛ اتخاذ تدبیر کیفری مناسب با شخصیت واقعی مجرم که لازمه آن شناخت شخصیت واقعی مرتکب جرم از طرف کارشناسان ومتخصصان علوم مختلف می باشد و این شناخت حاصل نمی شود جزبا تشکیل پرونده شخصیت که قاضی کیفری آن را همراه با پرونده کیفری تشکیل می دهد. شناخت دقیق شخصیت بز هکار که قاضی با تشکیل پرونده شخصیت و اخذ نظریات کارشناسی متخصصان علوم مختلف و لحاظ آن در پرونده شخصیت به آن دست پیدا می کند به وی کمک می کند تا با شناخت عوامل مختلف تاثیر گذار در پدیده مجرمانه و تعیین سهم هریک از این عوامل و میزان سهم اراده آزاد مرتکب و انگیزه های ارتكاب جرم، بهترین تدبیر را در برخورد با مجرم اتخاذ نماید؛ به طوری که بتواند باعث اصلاح و بازپروری مجرم شده و او را به آغوش جامعه و خانواده بازگرداند. این تحقیق با پرداختن به زوایای مختلف پدیده فردی کردن مجازات ها و تبیین و تحلیل مسایل مربوط به آن، این موضوع را از آرا و نظریات اندیشمندان بیرون کشیده و با ارایه راه حل های عملی و پیش گذاشتن مدرن ترین روش های برخورد با مجرمین و ارایه بهترین روش برخورد با مجرمین نموده است.

پیراسته مقدم (۱۳۹۵) در مطالعه‌ای تحت عنوان « بررسی اجرای مجازات‌ها در راستای اصل فردی کردن» بیان می‌کند که در نظام حقوقی کیفری عرفی به منظور وصول به هدف اصلاح و تربیت مجرمان از ابزارهای مختلفی با رعایت تشریفات و مقررات خاص، بهره برداری می‌شود. این ابزارها که از قبیل تعلق اجرای مجازات و تعویق صدور رای متنوع است، در راستای تحقق اصل فردی کردن مجازات‌ها و صرفاً جهت تحقق اصلاح و تربیت مجرمان پیش بینی شده است. مجازات‌ها ویژگی‌ها و خصوصیتی دارند که در نهایت می‌تواند نظم را به جامعه باز گرداند هرچند ممکن است این اعاده نظم نتواند زیان‌های ناشی از جرم را به طور کلی برآورده کند اما تا حدود زیادی می‌تواند زمینه‌های حمایت از جامعه و بزه دیده را فراهم کند. باید دقت داشت که در گذشته اگر کسی مرتکب جرمی می‌شد کلیه نزدیکان و خاندان آن فرد در معرض انتقام خانواده‌همجنی علیه بودند. ولی پس از سال‌ها بر مجازات‌ها اصولی حاکم شد که رعایت این اصول می‌تواند زمینه‌ی اجرای یک محاکمه عادلانه و قانونمند را فراهم کند. مجازات‌های اصلی در کشور ما به پنج دسته حدود، قصاص، دیات، تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده تقسیم می‌شدند اما با تصویب قانون جدید مجازات اسلامی در سال جاری یک دسته از این مجازات‌ها از نظام قضایی کشور حذف شد. ماده ۱۴ قانون مجازات اسلامی جدید مقرر کرده است که مجازات‌های مقرر در این قانون چهار قسم است: حد، قصاص، دیه و تعزیر. با در نظر گرفتن اهداف کیفرشناختی یعنی تنبیه و اصلاح مجرم، پیشگیری عمومی و خصوصی و تامین دفاع اجتماعی به عنوان بخشی از معیارهای تناسب، با فلسفه وجودی اصل تناسب مغایر است. در نظام حقوقی ایران اصل ممنوعیت مجازات‌های نامتناسب در هیچ یک از قوانین موضوعه به صراحت پیش بینی نشده و مجازات‌های تعیین شده در بسیاری از قوانین کیفری با معیارهای اصلی تناسب، هماهنگ نیستند.

جعفری و همکاران (۱۳۹۴)، در مطالعه‌ای تحت عنوان « ررسی اصل فردی کردن مجازات‌ها در نظام حقوق کیفری و سیاست تقنینی نوین ایران در قبال این اصل» بیان می‌کند که فردی کردن مجازات یعنی شناسایی شخصیت واقعی مجرمین توسط قاضی کیفری و اتخاذ مناسب ترین تدبیر قضایی برای این آسیب دیدگان اجتماعی بطوری که باعث اصلاح و بازپروری مجدد مجرمین شده و آنان را به آغوش خانواده و جامعه‌بازگرداند. ما در این پژوهش به دنبال بررسی و تبیین خصوصیات این اصل از نگاهی نو و مبتنی بر قانون مجازات اسلامی جدید (مصوب ۱۳۹۲/۲/۱) هستیم. اجرای اصل فردی کردن مجازات‌ها جز با شناخت شخصیت واقعی مجرم که قاضی کیفری با تشکیل پرونده شخصیت در کنار پرونده کیفری و اخذ نظریات کارشناسان علوم مختلف به آن وقوف پیدا میکند حاصل نمیشود. پرونده شخصیت حاوی اطلاعات کاملی از تاریخچه زندگی روانی، فردی، خانوادگی و اجتماعی و نظریات کارشناسان علوم پزشکی و روانی و مددکاران اجتماعی و ... است. پرونده کیفری به توصیف کیفیت و نحوه عمل مجرمانه می‌پردازد و پرونده شخصیت حاوی اطلاعات کاملی از خصوصیات روانی و جسمی بزهکار می‌باشد، شناخت دقیق شخصیت بزهکار که با تشکیل پرونده شخصیت و اخذ نظریات کارشناسی متخصصان علوم مختلف و با شناخت عوامل مختلف تاثیرگذار در پدیده مجرمانه و تعیین سهم هریک از این عوامل و میزان سهم اراده آزاد مرتکب و انگیزه‌های ارتکاب جرم حاصل میشود باعث می‌گردد که قاضی کیفری بهترین تدبیر را در برخورد با مجرم در راستای اصل فردی کردن مجازات‌ها اتخاذ نماید.

نواک (۲۰۲۰)، در مطالعه‌ای تحت عنوان « دادخواست و لغو مجازات اعدام اجباری» لغو مجازات اعدام اجباری در کارائیب، شرق آفریقا و آسیای جنوبی محصول دادخواست استراتژیک حقوق بشر بود که توسط شبکه ای از وکلای

حقوق بشر مستقر در لندن و شرکای آنها در این کشور ارائه شد. این وکلا با استناد به دادگاه های بین المللی و دادگاه های داخلی، یک نهاد جهانی فقه متقاعد کننده را ایجاد کردند که در ادعاهای حقوقی آینده می توانند استناد کنند. انتقال هر دو تخصص حقوقی و استراتژی از طریق شبکه های دادخواست فرامرزی یک معیار جدید بین المللی را پراکنده کرده است: یعنی اینکه یک مجرم برای ارائه شواهد تسکین دهنده و مجازات کمتری مجاز باشد، یک دادگاه محکوم به مجازات دارد، یک هنجاری که به طور فزاینده در قوانین بین المللی و عملکرد دولت تدوین می شود.

۸- متغیرهای تحقیق

اصلاح درمانی- اجرای مجازات - تکرار جرم

۹- اهداف تحقیق

الف) هدف اصلی (کلی) تحقیق:

-بررسی رویکردهای جدید اصلاح درمانی و اجرای مجازات ها در راستای کاهش تکرار جرم و جمعیت کیفری زندان ها

ب) اهداف فرعی (اختصاصی):

۱- بررسی تأثیر تصویب مجازات های سنگین و اجرای آن ها در کاهش نرخ جرائم در جامعه

۲- بررسی تفاوت فردی کردن مجازات ها با شخصی کردن مجازات ها

۳- بررسی تأثیر شیوه های مدرن اجرای مجازات ها در راستای فردی کردن و اصلاح مجرمین در کاهش جرائم و مانع تکرار جرم

۴- بررسی اثرات حذف مجازات اعدام و سایر مجازات های بدنی در افزایش جرائم

۱۰- در صورت داشتن هدف کاربردی، نام بهره وران (اعم از سازمان ها، صنایع، مؤسسات آموزشی و اجرایی و

غیره)، به عبارت دیگر محل اجرای مطالعه موردی

-دادگاه ها

-کانون وکلا

۱۱- سوال‌های تحقیق

الف) سوال اصلی تحقیق:

اجرای عدالت کیفری چه ارتباطی با فردی کردن مجازات‌ها دارد؟

ب) سوال‌های فرعی (ویژه):

اجرای شیوه‌های جدید مجازات چه تاثیری بر اصلاح مجرمین دارد؟

۱۲- فرضیه‌های تحقیق (هر فرضیه به صورت یک جمله خبری نوشته شود)

۱- فردی کردن مجازات‌ها رابطه معنی داری با اجرای عدالت کیفری ایفاء می کند.

۲- لازمه فردی کردن مجازات‌ها تشکیل پرونده شخصیت برای مجرمین توسط قاضی کیفری می‌باشد.

۳- بین فردی کردن مجازات‌ها و کاهش سطح جرایم و تکرار جرم در جامعه رابطه معنی داری وجود دارد.

۴- اجرای شیوه‌های جدید و مدرن اجرای مجازات‌ها به جای شیوه‌های سنتی در اکثر مواقع می‌تواند باعث اصلاح مجرمین و کاهش نرخ جرائم و مانع تکرار جرم شود.

۱۳- تعریف واژه‌ها و اصطلاحات فنی و تخصصی (به صورت مفهومی و عملیاتی):

-تعریف جرم از نظر فقها

جرم‌انگاری در هر نظام کیفری برگرفته از ارزش‌های پذیرفته‌شده آن مکتب است و به همین دلیل، نظام کیفری هر جامعه نمایانگر ارزش‌های تاییدشده در آن جامعه می‌باشد. در اسلام نیز با توجه به ارزش‌های واقعی در زندگی انسان، تمامی اعمالی که به‌نوعی تهدیدی برای ارزش‌های اساسی زندگی فردی و اجتماعی باشند، به عنوان جرم شناخته می‌شوند و مطابق با اهمیت این ارزش‌ها برای هر جرم، مجازات‌های خاصی در نظر گرفته شده است. از دیدگاه اسلام، جرم هر فعل یا ترک فعلی است که با مصالح و مفاسد واقعی انسان، اعم از مادی و معنوی، دنیوی و اخروی ارتباط پیدا می‌کند (مرادی، ۱۳۹۸).

-نابهنجاری خانوادگی

یکی از عوامل اساسی در شکل‌گیری شخصیت و منش فردی و اجتماعی کودک، خانواده است. از دیدگاه کودک، والدین مهم‌ترین و ارزشمندترین الگوهای جهان هستند. کودک در محیطی که در آن به دنیا می‌آید و رشد می‌کند، همزمان با فراگیری زبان و ارتباط با محیط و اعضای خانواده و جامعه، آداب و رسوم و ویژگی‌های اخلاقی خانواده خود

را می‌آموزد و آن‌ها را جزئی از شخصیت و منش خود می‌سازد. رفتارهای خشن و پر تنش والدین در خانواده، این باور نادرست را در ذهن کودک ایجاد می‌کند که در اجتماع نیز خشونت و درگیری می‌تواند راه حل مشکلات باشد. به نظر جرم‌شناسان، خانواده یکی از محیط‌های اجتناب‌ناپذیر و نخستین تأثیرگذار بر کودکان است. خانواده به عنوان محیطی حتمی تلقی می‌شود زیرا کودک در انتخاب آن نقشی ندارد. رفتارهای آینده کودک تا حد زیادی ناشی از تعاملات ناسالم پدر و مادر با او در سال‌های ابتدایی زندگی است. از مهم‌ترین ارزش‌هایی که کودک باید در محیط خانواده فراگیرد، عشق و محبت است. والدین باید با رفتارهای محبت‌آمیز و انسانی خود، کودک را از عشق، محبت، ایثار و گذشت پر کنند و او را در گسترش و ترویج این ارزش‌های والای انسانی یاری دهند (خان‌محمدی، ۱۳۹۷).

- مجازات

مجازات بدون شک اصلی‌ترین دلیلی است که پشتوانه عادلانه بودن قوانین کیفری در نظام‌های قضائی مختلف قرار دارد؛ اصل اختیار مجرم در انجام جرم و نقش اراده آگاهانه و آزادانه در ارتکاب جرم. نگاه ابتدایی به انسان و مجرم در قرون گذشته که انسان را موجودی ساده و کاملاً مختار در ارتکاب جرم می‌دانست، منجر به وضع مجازات‌های یکسان برای تمامی مرتکبین جرم می‌شد. در این نظام‌های قضائی، به‌طور کلی این موضوع که ممکن است مجرم تحت تأثیر عوامل خارجی و درونی خارج از اراده‌اش، مرتکب جرم شده باشد، نادیده گرفته می‌شد. مجرمان از ریشه‌های مختلف تحت مجازات قرار می‌گرفتند؛ چه آن‌هایی که آزادانه و آگاهانه مرتکب جرم می‌شدند و چه آن‌هایی که تحت تأثیر جبرهای زیستی، اجتماعی و روان‌شناختی قرار می‌گرفتند و اراده آگاهانه آن‌ها نقشی در ارتکاب جرم نداشت. اگرچه در طول زمان در نظام‌های حقوقی مقررات مختلفی وضع شد که شرایط خاص مجرم را در ارتکاب جرم مدنظر قرار می‌داد، اما تنها در قرن بیستم و با پیشرفت‌های حاصل‌شده در علوم ژنتیک، زیست‌شناسی، روان‌پزشکی و روان‌شناسی، به تدریج و به‌طور علمی، نقش جبرهای مختلف تأثیرگذار بر اراده آزادانه انسان‌ها شناخته شدند و در این میان کشف یا شناسایی ضمیر ناخودآگاه و تأثیرات عمیق و گسترده آن بر اراده انسان نقش مهمی در دیدگاه جامعه نسبت به مجرمان داشت (شاهپور جانی، ۱۳۹۷).

۱۴- جنبه نوآوری و جدید بودن تحقیق (این قسمت توسط استاد راهنما تکمیل شود)

تا یک دهه پیش، سیاست جرم‌آفرینی و تشدید مجازات‌ها به‌عنوان روشی برای مقابله با افزایش جرایم و تکرار آن‌ها در کشور ما رایج بود. اما اکنون موضوع اصلاح و درمان مجرمان و بازپروری آنان در راستای فردی کردن مجازات‌ها مطرح شده است، که در کشور ما سابقه چندانی ندارد و به‌طور کلی یک مسئله جدید به شمار می‌آید. از آنجا که فردی کردن مجازات‌ها توسط قاضی نیازمند ابزارهایی است که در نظام کیفری و به‌ویژه در آیین دادرسی کشور ما تاکنون مطرح نشده‌اند، و مجرمان با صدور بخشنامه و دستور از بالا اصلاح نخواهند شد، این تحقیق به تجزیه و تحلیل موضوع فردی کردن مجازات‌ها و بررسی جدیدترین ابزارهای موجود در این زمینه پرداخته است. این تحقیق پیشنهاد می‌دهد که تشکیل پرونده شخصیت و استفاده از روش‌های مدرن اجرای مجازات‌ها باید در راستای فردی کردن مجازات‌ها در قوانین کشور گنجانده شوند و قضات نیز باید در این زمینه آموزش‌های لازم را دریافت کنند. اجرای این فرآیند کیفری می‌تواند

تحقق عدالت کیفری را در پی داشته باشد. این موضوع هیچ‌گاه در کشور ما مورد توجه قرار نگرفته و تحقیقات قابل‌توجهی در این زمینه انجام نشده است، بنابراین می‌توان آن را یکی از نوآوری‌های این تحقیق دانست.

۱۵- روش تحقیق

الف- نوع تحقیق از نظر روش (تجربی، همبستگی، توصیفی، سایر):

روش به کارگرفته در این پایان‌نامه استفاده از روش تحقیق توصیفی و کتابخانه‌ای است. در روش کتابخانه‌ای از طریق فیش برداری به تحقیق و تفحص در کتب و مقالات حقوقی، مجلات، روزنامه‌ها، سایت‌های اینترنتی علمی و حقوقی و آراء دادگاه‌ها پرداخته شده و سپس با تجزیه و تحلیل این مطالب تحقیق فوق حاصل شده است.

ب - روش گردآوری اطلاعات (کامپیوتری و اینترنتی، آزمایشگاهی، کتابخانه‌ای، میدانی، سایر):
کتب و مقالات حقوقی، مجلات، روزنامه‌ها، سایت‌های اینترنتی علمی و حقوقی و آراء دادگاه‌ها.

ج- ابزار گردآوری اطلاعات (نرم افزارهای تخصصی، دستگاه آزمایش، بانک اطلاعاتی، اینترنت، نمونه برداری، فیش، پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده، آزمون‌ها، سایر) و ذکر نام ابزار:
کتابخانه‌ای.

د- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات:

ندارد.

۱۶-جدول زمان‌بندی مراحل انجام تحقیق از زمان تصویب تا دفاع نهایی:

تاریخ تصویب	از تاریخ	تا تاریخ

مطالعات کتابخانه‌ای		
جمع آوری اطلاعات		
تجزیه و تحلیل داده‌ها		
نتیجه گیری و نگارش پایان نامه		
تاریخ دفاع نهایی		
طول مدت اجرای تحقیق: ماه		

۱۷- فهرست منابع و مأخذ (فارسی و غیر فارسی) مورد استفاده در پایان نامه به شرح ذیل:

۱. -مرادی آزانی، جلال، ۱۳۹۸، شکل گیری و پیامدهای تعویق صدور حکم مندرج در قانون مجازات اسلامی، دومین کنفرانس بین المللی پژوهشهای دینی، علوم اسلامی، فقه و حقوق در ایران و جهان اسلام، کرج، دانشگاه جامع علمی کاربردی -سازمان همیاری شهرداری ها و مرکز توسعه خلاقیت و نوآوری علوم نوین.
۲. -شاه پورجانی، سعید و محسن عباسی، ۱۳۹۷، ماهیت آثار فردی کردن مجازات از دیدگاه حقوق ایران و فقه اسلامی، کنفرانس ملی دستاوردهای نوین جهان در تعلیم و تربیت، روانشناسی، حقوق و مطالعات فرهنگی - اجتماعی، خوی، دانشگاه آزاد اسلامی زرکان -آموزش عالی علامه خویی وابسته به وزارت علوم تحقیقات و فناوری.
۳. -خان محمدی، محسن، ۱۳۹۷، جایگاه توبه در فردی کردن مجازات های تعزیری، سومین همایش بین المللی فقه و حقوق، وکالت و علوم اجتماعی، همدان، دبیرخانه دائمی همایش.
۴. -کیانپوربرجویی راکی، مولود و محمدحسین آسیابان طاهری، ۱۳۹۶، بررسی تکالیف و اختیارات قاضی در فردی کردن تعزیرات در سیاست کیفری ایران، کنفرانس ملی تحقیقات علمی جهان در مدیریت، حسابداری، حقوق و علوم اجتماعی، شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زرکان - دانشگاه علمی کاربردی شوشتر.
۵. -دهداری، محمد، ۱۳۹۵، فردی کردن مجازات ها و آثار آن در حقوق کیفری ایران، کنگره بین المللی جامع حقوق ایران، برگزاری بصورت وبینار، موسسه نمودار توسعه داتیس.
۶. -پیراسته مقدم، محمود و کرم جانی پور، ۱۳۹۵، بررسی اجرای مجازاتها در راستای اصل فردی کردن، اولین همایش ملی یافته های نوین در علوم انسانی و امنیت اجتماعی، تهران، پژوهشکده مطالعات حقوقی ایران و جهان
۷. -جعفری، امیررضا؛ بهزاد ماسوری و مهدی بیرانوند، ۱۳۹۴، بررسی اصل فردی کردن مجازاتها در نظام حقوق کیفری و سیاست تقنینی نوین ایران در قبال این اصل، کنفرانس بین المللی علوم مهندسی، هنر و حقوق، اسپانیا.

8. -Novak A. Litigation and the Abolition of the Mandatory Death Penalty. In Transnational Human Rights Litigation 2020 (pp. 65-113). Springer, Cham.

9. -Robinson PH, Holcomb L. Are We Responsible for Who We Are? Indoctrination and Social Influence as a Defense to Crime. U of Penn Law School, Public Law Research Paper. 2020 Feb 19(20-09).

۱۸- تأییدات:

الف		
نام و نام خانوادگی استاد راهنما:	تاریخ	امضا
نام و نام خانوادگی استاد مشاور:	تاریخ	امضا
نام و نام خانوادگی دانشجو:	تاریخ	امضا

ب- نظریه کمیته تخصصی گروه درباره :

۱- ارتباط داشتن موضوع تحقیق با رشته تحصیلی دانشجو:

ارتباط دارد ☐   ارتباط فرعی دارد ☐   ارتباط ندارد ☐

۲- جدید بودن موضوع:

بلی ☐   در ایران بلی ☐   خیر ☐

۳- اهداف بنیادی و کاربردی:

قابل دسترسی است ☐   قابل دسترسی نیست ☐   مطلوب نیست ☐

۴- تعریف مساله:

رسا است ☐   رسا نیست ☐

۵- فرضیات:

درست تدوین شده است ☐   درست تدوین نشده و ناقص است ☐

۶- روش تحقیق دانشجو:

مناسب است ☐   مناسب نیست ☐

۷- محتوا و چارچوب طرح:

از انسجام برخوردار است ☐   از انسجام برخوردار نیست ☐

ج- تأیید نهایی

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت و تخصص	نوع رای	امضاء

۱	دکتر علیرضا صابریان	عضو	
۲	دکتر شهرام آرین	عضو	
۳	دکتر مریم آقایی	عضو	
۴	دکتر محمد روحانی مقدم	عضو	
۵			
۶			
۷			

موضوع تحقیق پایان نامه خانم/آقای:

دانشجوی مقطع: کارشناسی ارشد □ دکتری حرفه‌ای □ رشته:

تحت عنوان:

در جلسه شماره ..... مورخ ..... کمیته تخصصی گروه کارشناسی ارشد ..... مطرح شد و به اتفاق

آراء □ یا با تعداد □ رای از □ رای مورد تصویب قرار گرفت □ قرار نگرفت □

مدیر گروه: تاریخ امضاء

نظریه شورای پژوهشی دانشگاه:

موضوع و طرح تحقیق پایان نامه آقای / خانم

دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد رشته

..... که به تصویب کمیته تخصصی مربوط رسیده بود، در جلسه شماره ..... مورخ .....

شورای پژوهش و فناوری دانشگاه مطرح شد و پس از بحث و تبادل نظر مورد تصویب اکثریت اعضا (تعداد نفر) قرار گرفت/نگرفت.

ردیف	نام و نام خانوادگی	نوع رای (موفق یا مخالف)	امضا	توضیحات
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				
۷				
۸				